

**ЮНЕСКО арасындағы Қырғызстан, Тәжікстан, Өзбекстан және Қазақстан бойынша
Алматыдағы Кластерлік бюросы мен Қазақстан Республикасы Білім және ғылым
министрлігі арқылы өзара ынтымақтастық туралы
МЕМОРАНДУМ**

Қырғызстан, Тәжікстан, Өзбекстан және Қазақстан бойынша Алматыдағы Кластерлік бюросынан (бұдан әрі - ЮНЕСКО Алматы) ұсынылған ЮНЕСКО, Директор Криста Пиккат ханым тұлғасында - бірінші тарап, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі (бұдан әрі - Министрлік), Есентаев Тастанбек мырза тұлғасында, ҚР БҒМ «Ұлттық ғылыми-практикалық және дене шынықтыру орталығы» РМК Бас директоры - екінші тарап, бірлесіп "Тараптар" деп аталады. Сонымен қатар, ынтымақтастықты нығайту және бұқаралық спортты насихаттауды дамыту, сапалы дене тәрбиесі және қазақстандықтар арасында белсенді және салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында өзара түсіністік туралы осы Меморандумға (бұдан әрі - Меморандум) қол қойды.

1. Біріктіруші күшке ие спорт тұрақты даму мен бейбітшілікті қамтамасыз етудің маңызды факторы болып табылатынын мойындайды;

2."Спорт" термині бәсекеге қабілетті және бәсекеге қабілетсіз спортты біріктіретін жалпы ұғым ретінде қолданылады, оның ішінде олимпиадалық рухқа, идеалдар мен ойындарға сәйкес келетін "дәстүрлі спорт және ойындар" (TSI) бар;

3.2021 жылы Қазақстанда ЮНЕСКО-ның дәстүрлі спорт түрлері мен ойындар саласындағы Бағдарламасы шеңберінде өтетін ЮНЕСКО-ның бірінші әлемдік этноспорт ойындарын ескереді;

4.Олардың дене тәрбиесі, дене белсенділігі мен спорттың Халықаралық хартиясында, ЮНЕСКО-ның Спорттағы допингке қарсы күрес туралы халықаралық конвенциясында, сондай-ақ Олимпиадалық хартияда жазылған құндылықтарды, этикалық қағидаттарды, бейтараптылық пен мақсаттарды сақтауға және ілгерілетуге берік дайындығын басшылыққа алады;

5.ЮНЕСКО-ның орта мерзімді стратегиясы, Білім мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы, Қазақстан Республикасының дене тәрбиесі мен спорт саласындағы 2025 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспары, сондай-ақ БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі күн тәртібінің шеңберінде және 2017 жылы министрлердің және дене тәрбиесі мен спортқа жауапты басшы қызметкерлердің алтыншы дүниежүзілік конференциясында қабылданған Қазан іс-қимыл жоспары арқылы өз ынтымақтастығын іс-қимылға ауыстыру міндеттемесін өзіне ала отырып (МИНЕПС VI);

6. ЮНЕСКО-ның сапалы дене тәрбиесі жөніндегі нұсқаулықтарына және дене тәрбиесі саласындағы балаларға бағытталған инклюзивті саясатты әзірлеу жөніндегі ұсынымдарға сүйенеді;

7.Министрлік пен ЮНЕСКО тұрақты және бейбіт даму мүддесінде спортты қолдануды көтермелейтінін назарға алады;

8. Гендерлік теңдік және спорт саласындағы әйелдер мен қыздардың құқықтарын толық көлемде іске асыру осы өзара ынтымақтастықтың негізгі компоненттерінің бірі болып табылатынына ерекше назар аударады;

9. Спорттың тұрақты даму мен әлемге үлесін арттырудағы жастардың негізгі рөлін растайды;

10. Мүмкіндігі шектеулі жандардың және басқа да маргинальданған және әлеуметтік осал топтардың қолжетімділігі мен қорғалуына басты назар аудара отырып, спорттың инклюзивті дамуына өз бейілділігін растайды;

Сондай-ақ, төмендегі мәселелер бойынша келісті:

I бап

Меморандумның мақсаттары

Осы Меморандум шеңберінде Тараптар:

- салауатты өмір салтын, сапалы дене тәрбиесі мен бұқаралық спортты дамыту, балалар мен жастар арасында спорт идеалдарын насихаттау;
- жеке ерекшеліктерді, спортқа, дене тәрбиесі мен дене белсенділігіне жалпыға бірдей қолжетімділікті ескеретін көзқарас қалыптастыру;
- тұрақты даму мен бейбітшілікті сақтауға спорттың үлесін барынша арттыру;
- спорттың негізінде жатқан танымдық және мәдени құндылықтарды насихаттау;
- құндылықтарға негізделген білім беруді спорттың көмегімен насихаттау.

II бап

Ынтымақтастық салалары

2.1. Осы Меморандумның мақсаттарына қол жеткізу үшін Тараптар:

- a) тиісті мәселелер бойынша ақпаратты анықтап, талдап және алмасады;
- b) COVID-19 кезеңінде дене тәрбиесінің, спорттың атап айтқанда, дене белсенділігінің құндылықтарын, қағидаттары мен артықшылықтарын насихаттауға және танымал етуге бағытталған бірлескен спорттық, мәдени, білім беру және ағарту жобалары мен іс-шараларына (бұдан әрі - "жобалар") бастамашылық ету, ынтымақтастық жасау, оларды өткізу және орындауға келіседі;
- c) тұрақты шолу мен талдау негізінде жоғарыда қойылған жетілдіру мақсаттарына қол жеткізу үшін құрылымдық және жедел облыстарға байланысты әлеуетті дамыту салаларын айқындау жолымен жүзеге асырылады.

2.2. Ынтымақтастық төрт негізгі бағытқа бағытталған:

a) Сапалы дене тәрбиесі

Қазақстан Үкіметінің оқушыларға өзіне сенімді және өз елінің әлеуметтік жауапты азаматтары бола отырып, физикалық, әлеуметтік және эмоционалдық дағдыларын дамытуға көмектесетін сапалы дене тәрбиесі бағдарламаларын (СДТ) ілгерілету үшін маңызды кезең ретінде дене тәрбиесі саласындағы балаларға бағытталған инклюзивті саясатты әзірлеуде қолдау қажеттілігін назарға ала отырып, Тараптар дене шынықтыру және дене тәрбиесі саласындағы:

- Қазақстан үшін дене тәрбиесі саласындағы инклюзивті, даму деңгейіне сәйкес және балаларға бағытталған саясатты әзірлеу мақсатында сапалы дене тәрбиесі бойынша ЮНЕСКО-ның қағидаттарын пайдалана отырып, саясатты қайта қарау. Жаңартылған саясат білім беру саласындағы тұтас даму мен жаһандық басымдықтардың бір бөлігі ретінде құндылықтарға негізделген дене сауаттылығы мен оқытуды көтермелеуі тиіс;

- Мемлекеттік мүдделі тараптар мен Министрлік қызметкерлерінің білімін жақсарту мақсатында СДТ бойынша техникалық ресурстар және саясат әзірлеушілер үшін сапалы дене тәрбиесі бойынша ЮНЕСКО-ның басқарушы қағидаттарына бейімдеу;

- Дене тәрбиесінің қазіргі мемлекеттік бағдарламасын жетілдіру бойынша ұжымдық және тиімді нәтижелерге қол жеткізу мақсатында саясатты қайта қарау шеңберінде консультациялар мен кеңестер ұйымдастыру;

- Осы іс-шараларға байланысты басқа да іс-шараларға бастамашылық жасау және өткізу.

б) Барлығына арналған спорт

Қазақстанның көпұлтты және көп мәдениетті ел болып табылатынын ескере отырып және халықтың барлық топтары үшін спорт пен дене тәрбиесінің қолжетімділігіне одан әрі жәрдемдесу қажеттілігін сезіне отырып (осал топтарға, мысалы, жастарға, әйелдерге, мигранттарға, ерекше қажеттіліктері бар адамдарға ерекше назар аудара отырып), қандай да бір кемсітусіз, сол арқылы өмір сүру жағдайларын жақсартып, Тараптар спорттың және дене тәрбиесінің қолжетімділігін арттыру үшін бірлесіп жұмыс істейтін болады:

- ЮНЕСКО-ның "Өмірге арналған нысанда бол" (FitforLife) бағдарламасы шеңберінде Қазақстанның барлық өңірлерінде ерекше қабілеттері бар адамдарды қоса алғанда, тең қолжетімділікпен, инклюзивтілікпен және әртүрлілікпен қоғамның барлық мүшелері арасында спортпен және дене белсенділігімен айналысуға жәрдемдесу;

- Адам әлеуетінің дамуын көтермелеу және қоғамда спорт мәдениеті мен бұқаралық спортты дамыту;

- Балалар мен жас әйелдер мен ерлер арасында спорттың этикалық құндылықтарын танымал ету үшін спортшылар мен жаттықтырушыларды үлгі ретінде тарту және олардың қатысуымен қоғамдық іс-шаралар ұйымдастыру;

- Қоғамның спортқа қатысуына белсенді ықпал ету;

- Бастамашы болу және басқа да жобаларды өткізу (соның ішінде марафондар, веломарафондар және т.б.).

с) Гендерлік теңдік

Қазақстан үкіметінің жүргізіп отырған гендерлік саясатын қолдау мақсатында және "Спорттағы әйелдер" теориялық және практикалық тұжырымдамасын одан әрі ілгерілету және әйелдерге спорт саласында тең мүмкіндіктер беру қажеттілігін мойындай отырып, Тараптар:

- Бірлескен ақпараттық-насихаттау науқандары мен арнайы іс-шаралар арқылы дене шынықтыру және спорт саласындағы қыздар мен әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту;

- Спорттағы әйелдерді қолдау, ынталандыру және қолдау;

- Спорттағы әйелдер туралы стереотиптерді жою және спорт менеджерлері, спорт журналистері, спорт жаттықтырушылары ретінде мансаптық өсудің тең мүмкіндіктерін қамтамасыз ету және спортпен байланысты басқа да рөлдерді орындау үшін қыздар мен әйелдердің әлеуетін нығайту;

- Спорттағы әйелдердің мүдделерін және өкілдігін кеңейту жөніндегі басқа да тиісті жобаларға бастамашылық жасау және оларды жүзеге асыру.

d) COVID-19 пандемиясынан кейін қалпына келтіру

Үкіметтің Covid-19-дың Қазақстандағы дене белсенділігі мен әл-ауқатқа теріс әсеріне ден қою жөніндегі іс-қимылдарын қолдау үшін, бұл халық арасында (атап айтқанда, неғұрлым осал топтар) дене белсенділігінің айтарлықтай төмендеуіне, психикалық денсаулығына байланысты проблемаларға, ұйқының тұрақты емес режиміне, сондай-ақ тамақтану рационының нашарлауына алып келді, бұл салмақтың өсуіне және дене жаттығуларымен шұғылдануды қиындатты, Тараптар COVID-19-дың дене белсенділігі мен әл-ауқатына теріс әсерін жою үшін:

- Үйде дене белсенділігін қолдау үшін денсаулық сақтау қызметімен, мектептермен және әртүрлі әлеуметтік топтардың өкілдері болып табылатын қоғамдық ұйымдармен ынтымақтастық арқылы Қазақстанда дене белсенділігін қолдау.

- Әлеуметтік қашықтықты сақтаудың негізгі мақсаты ретінде мүмкіндігінше физикалық белсенділікті жеңілдету үшін онлайн-ресурстарға қол жетімділікті жақсарту;

- Спорт секторын тиімді қалпына келтіру мен қайта бағдарлауды қамтамасыз ету және сонымен бірге тұрақты даму мен бейбітшілікке қол жеткізу үшін спортты пайдалануды кеңейту мақсатында зерттеулер жүргізу, сараптама жасау арқылы үкіметке және басқа да мүдделі тараптарға қолдау көрсету. Ғылыми зерттеулер мен жоғары білім болашақ саясатты ақпараттандыру және бағдарлау үшін таптырмайтын тірек болады;

- Денсаулық пен әл-ауқатты нығайту үшін, әсіресе COVID-19-ға байланысты қозғалысқа қойылған шектеулер контекстінде спортты оңтайлы пайдалану үшін мемлекеттік саясат пен тәсілдерді әзірлеу мен жүзеге асыруды қолдау үшін әлеуетті арттыру және техникалық ынтымақтастық бойынша қызметтер ұсынуды қамтамасыз ету;

- ДДСҰ нұсқауларын және пандемияға қарсы жеке және ұжымдық шаралар туралы басқа да нұсқауларды тарату. Интернетке және әлеуметтік желілерге қол жетімділігі шектеулі және спорттық білімге мемлекеттік/үкіметтік деңгейден облыстық/муниципалды деңгейге, дене шынықтыру жөніндегі мемлекеттік инспектордан мұғалімге, ұлттық спорт федерациясынан клубтарға дейін көп деңгейлі қолжетімділік арқылы қол жеткізуге болатын елді мекендерді қамту үшін шаралар қабылдау қажет. Өз кезегінде пирамиданың эскалациясы қажеттіліктерді анықтау және нақты шешімдермен алмасу үшін маңызды кері байланысты қамтамасыз етеді. Пандемия оларға қатты әсер еткеніне қарамастан, спортшылар, әсіресе жас аудиторияға қауіп – қатерлерді түсінуге және ұсыныстарды сақтауға әсер ететін негізгі тұлғалар болып қала береді.

- Дене шынықтыруды, психикалық саулықты, сондай-ақ карантин кезіндегі әлеуметтік көзқарастар мен мінез-құлықты нығайтудың күшті құралы болып табылатын спорттық білім беру арқылы жағымды әлеуметтік көзқарастар мен мінез-құлықты насихаттау. Халықаралық дене тәрбиесі, дене белсенділігі және спорт хартиясы, ЮНЕСКО-ның сапалы дене тәрбиесі саласындағы іс-шаралар кешені және спорт арқылы құндылықтарды тәрбиелеу жөніндегі ЮНЕСКО құрал-саймандары сияқты халықаралық құқықтар мен құндылықтарға негізделген спорттық білім берудің құралдары мен тетіктері қазіргі уақытта енгізіліп жатқан көптеген онлайн

дене белсенділігі модульдерінің гендерлік теңдік, кемсітушілікке, қауіпсіздік пен сапаға жол бермеу стандарттарына сәйкес келуін қамтамасыз ету үшін өте өзекті дереккөз болып қала береді.

III бап

Ынтымақтастық нысандары

3.1 Тараптар 2021 жылғы 1 тамызға дейін құрамында Алматыдағы ЮНЕСКО бюросының, Ұлттық ғылыми-практикалық дене тәрбиесі орталығының және Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің өкілдері бар ынтымақтастық жөніндегі басқарушы комитетті құрады.

3.2 Басқарушы комитет қаржылық және техникалық ресурстар болған жағдайда Тараптар бірлесіп жүзеге асыратын іс-шаралар мен жобаларды айқындайды.

ЮНЕСКО Министрлік ұсынған кез келген қаражатты не осы меморандум шеңберіндегі кез келген қаражатты ЮНЕСКО ережелерге, қағидалар мен рәсімдерге сәйкес пайдаланатын болады. ЮНЕСКО келісілген сомадан тыс алынған қаражатты пайдаланбауға кепілдік береді.

3.3 Әрбір келісілген жоба немесе жұмыс бойынша Тараптар осы Меморандумға сілтеме жасай отырып, тиісті міндетті келісім немесе құжат жасасады.

IV бап

Меморандумды жүзеге асыру

4.1. Осы Меморандум шеңберінде көзделген нақты іс-шараларды жүзеге асыру мақсатында Тараптар ЮНЕСКО-ның қолданылатын ережелеріне, қағидаларына және рәсімдеріне сәйкес жобалық келісімдер жасасады.

4.2. Осы Меморандумда ешнәрсе де заңдық әріптестік (мысалы, түсіндіру тәртібімен, әріптестік жауапкершілік), бірлескен кәсіпорын, агенттік, эксклюзивті келісім немесе басқа да осыған ұқсас қатынастар құру ретінде түсіндірілмеуге тиіс. Министрлік те ЮНЕСКО-ның агенті немесе ЮНЕСКО персоналы ретінде қаралмайды және осы құжатта көзделген жағдайларды қоспағанда, қандай да бір артықшылықтарға, өтемақыға немесе өтем алуға құқығы жоқ, сондай-ақ ЮНЕСКО - ға қандай да бір шығыстарды немесе басқа міндеттемелерді тапсыруға уәкілеттік берілмеген.

4.3. Әрбір Тарап осы Меморандумға және оны жүзеге асыруға байланысты өзінің барлық іс-әрекеттері мен қателіктері үшін жауапты болады.

V бап

Ашықтық

5.1. Тараптар жалпыға қолжетімді ақпарат болып табылатын және осы Меморандумға сәйкес ынтымақтастық салаларына жататын барлық құжаттардағы әрбір тараптың рөлі мен үлесін тануға және әрбір тараптың қолданыстағы ережелері мен саясатына сәйкес және әрбір Тараптың алдын ала жазбаша келісімі негізінде осындай құжаттарда әрбір Тараптың атауы мен логотипін пайдалануға келіседі.

VI бап

Қолданылу мерзімі, қолданысын тоқтату және өзгерту

6.1. Меморандум қол қойылған сәттен бастап 5 (бес) жыл мерзімге күшіне енеді. Меморандумды Тараптардың кез келгені екінші Тарапты алдын ала екі айлық жазбаша хабардар ету арқылы бұза алады. Тараптар осы Меморандумның қолданылу мерзімін ұзарту туралы жазбаша түрде уағдаласа алады.

6.2. Осы Меморандум бұзылған жағдайда шығыстарды бөлу, жоба бойынша ынтымақтастық туралы барлық келісімдер және оның негізінде жасалған жобалау құжаттары да осындай келісімдерге енгізілген бұзу туралы ережелерге сәйкес бұзылуы мүмкін. Бұл жағдайда Тараптар Меморандумға, жобалық келісімдерге және жобалық құжаттарға сәйкес жүзеге асырылатын іс-шараларды жедел және ұйымдасқан түрде аяқтау үшін қажетті іс-қимыл жасауға тиіс. Осы Меморандум тоқтатылғаннан кейін Министрлік жобаларды ілгерілету немесе кез келген басқа мақсаттар үшін ЮНЕСКО атауын, эмблемасын немесе ресми мөрін немесе ЮНЕСКО атауын пайдаланбауы тиіс.

6.3. Осы Меморандумға кез келген өзгерістерге тараптардың өзара келісімі бойынша жол беріледі, олар жазбаша нысанда енгізіледі және уәкілетті тұлғалар қол қояды.

VII бап

Хабарламалар мен мекенжайлар

7.1. Осы Меморандумға сәйкес алуға немесе жөнелтуге талап етілетін немесе рұқсат етілген кез келген хабарлама немесе сұрау салу жазбаша нысанда ұсынылуға тиіс. Мұндай хабарлама немесе сұрау салу, егер олар келесі күні жедел тапсырысты хат, курьерлік қызмет, телеграмма немесе жеделхат арқылы Тарапқа жеткізілсе, сондай-ақ хабарлама төменде көрсетілген мекенжайға немесе болашақта хабарланатын басқа мекенжайға жіберілуі тиіс Тараптың ресми электрондық поштасының мекенжайына жіберілген Тараптың мөрі мен қолы бар ресми хаттың электрондық көшірмесі тиісінше алынған немесе жіберілген болып есептеледі.

ЮНЕСКО үшін: Криста Пиккат, Алматы қаласындағы ЮНЕСКО кеңсесінің директоры, И.Байзақов 303, Алматы, 050040, Қазақстан.

Министрлік үшін: Тастанбек Есентаев, ҚР БҒМ «Ұлттық ғылыми-практикалық және дене шынықтыру орталығы» РМК Бас директоры, 010000, Мәңгілік Ел 8, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

VIII бап

ЮНЕСКО атауы мен логотипін қолдану

ЮНЕСКО-ның жазбаша түрде рұқсат етілген жағдайларды қоспағанда, Министрлік жарнамалық немесе басқа мақсаттарда ЮНЕСКО атауын, аббревиатурасын немесе ресми логотипін немесе ЮНЕСКО атауының кез келген аббревиатурасын пайдаланбауы керек.

IX бап

Артықшылықтар мен иммунитеттер

Осы Меморандумда немесе Меморандумға қатысты талаптар ЮНЕСКО-ның қандай да бір артықшылықтарынан бас тарту болып саналмайды.

X бап

Дауларды реттеу

Осы Меморандумға қатысты немесе оған байланысты туындайтын барлық даулар өзара түсіністік негізінде шешіледі.

XI бап

Басқа да ережелер

Аталмыш Құжат Тараптардың осы Меморандумның мәнін толық түсінгенін білдіреді және осы мәселеге қатысты барлық алдыңғы келісімдерден басым күшке ие болады. Тараптардың кез келгенінің осы Меморандумның қандай да бір талаптарын орындауға қабілетсіздігі

Меморандумның кез келген басқа талаптарынан бас тарту болып есептелмейді. Осы Меморандумның кез келген талаптарының жарамсыздығы немесе орындалмауы Меморандумның басқа талаптардың орындалуына әсер етпейді.

Осы Меморандум қазақ, орыс және ағылшын тілінде, әрбір тарап үшін бір тілде екі данадан жасалды. Осы мәтіндер арасында алшақтық болған жағдайда ағылшын тіліндегі мәтін басым күшке ие болады. Осы Меморандумның әрбір бетіне тараптардың өкілдері қол қояды.

Тараптардың заңды мекенжайлары мен деректемелері

Алматыдағы ЮНЕСКО Кластерлік Бюросы

Заңды мекенжайы: И.Байзақов к., 303, 050000, Алматы

Нақты мекенжайы: И.Байзақов к., 303, 050000, Алматы

БСК 950150006846,

ЖСК KZ8883201T0500013001 (тенге)

в АО "Ситибанк Казахстан"

БСК СІТІКЗКА

Кбе 21

Тел.: + 7 (727) 2582643;

Факс: +7 (727) 2794853;

е-почта: info@unesco.org

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Заңды мекенжайы: Мәңгілік Ел 8, 010000, Нұр-Сұлтан

Нақты мекенжайы: Мәңгілік Ел 8, 010000, Нұр-Сұлтан

БСК 000140000647,

ЖСК KZ92070101KSN0000000 (ТЕНГЕ)

в РГУ "Комитет казначейства

Министерства финансов Республики Казахстан"

БСК ККМФКЗ2А

Кбе 16

Тел.: +7 (7172) 725795

е-почта: nnpcfk2020@yandex.kz

ЖОҒАРЫДА БАЯНДАЛҒАННЫҢ НЕГІЗІНДЕ

Тараптардың тиісті түрде уәкілетті өкілдері осы Меморандумға қол қояды.

17 маусым 2021 жыл

17 маусым 2021 жыл